

MAGYAR NYELV VIZSGAANYAG

9. évfolyam

1. Kommunikáció
2. A metakommunikáció (testbeszéd)
3. Médiaműfajok
4. A nyelv mint jelrendszer; a nyelv és a beszéd
5. A magánhangzók
6. A mássalhangzók
7. A hangtörvények
8. Morfémák (Szótő- és toldalékmorfémák)
9. A szófaji rendszer: az ige
10. A névszók
11. Az igenevek és egyéb szófajok
12. A szószerkezetek
13. A mondatok: egyszerű és összetett mondatok
14. A szóalkotás módjai
15. A szöveg, a szöveg szerkezete
16. A szöveg jelentésbeli és nyelvtani kapcsolóelemei
17. Helyesírásunk alapelvei

10. évfolyam

1. Szövegtípusok: elbeszélő és leíró szövegfajta
2. Szövegtípusok: érvelő szövegek
3. Az iskolában használatos szövegtípusok: értekezés, esszé, felelet, kiselőadás
4. A magyar írásbeli érettségi vizsga szövegműfajai: érvelés, elemzés, összehasonlító elemzés lehetséges tartalmi elemei
5. A munka világában használatos szövegtípusok: önéletrajz, pályázat
6. Stílus, a stílus kifejezőereje, a stílusárnyalatok
7. Stílusrétegek: a társalgási stílus
8. A tudományos stílus
9. A publicisztikai stílus
10. A hivatalos stílus, a hivatalos levél
11. A szónoki stílus
12. Szépirodalmi stílus: a zeneiség stíluseszközei, hangszimbolika
13. A képszerűség eszközei: megszemélyesítés, metafora, hasonlat, metonímia, szinesztézia, szimbólum, allegória
14. Stílus és jelentés: a szavak csoportjai hangalak és jelentés kapcsolata alapján
15. A művészi nyelvi elrendezés eszközei: az alakzatok
16. A magyar nyelv egynyelvű szótárai

11. évfolyam

- 1.** Anyanyelvünk rétegződése, a köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek
- 2.** A nyelvjárások. A nyelvi norma és a nyelvi standard
- 3.** Nyelvünk helyzete a határon túl, nemzetiségi nyelvhasználat Magyarországon
- 4.** Nyelvpolitika, nyelvi tervezés, nyelvművelés
- 5.** A retorika fogalma. Retorika és kommunikáció
- 6.** A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései
- 7.** Az érv felépítése. Az érvtípusok
- 8.** A retorikai szövegek kifejezőeszközei
- 9.** A kulturált vita szabályai
- 10.** A befolyásolás módszerei

12. évfolyam

1. A nyelv változó rendszer: szinkrónia és diakrónia a nyelvben
2. A nyelvekről általában: a nyelvek eredete, nyelvcsaládok, nyelvtípusok
3. A magyar nyelv rokonsága (finnugor nyelvcsalád, összehasonlító
4. Nyelvtudomány, rokonságkutatás, a nyelvrokonság bizonyítékai, alapnyelv rokon nyelvek
5. Nyelvméleink (Tihanyi Apátság Alapító Oklevele, Halotti Beszéd, Ómagyar Mária-siralom, geszták, legendák, kódexek)
6. Jövevényszavak, idegen szavak
7. Nyelvújítás, nyelvművelés (Kazinczy, Mondolat, Felelet a Mondolatra, ortológusok, neológusok)
8. A határon túli magyarok nyelvhasználata
9. A hazánkban élő más nemzetiségek
10. A nyelv mint jelrendszer, hangalak, jelentés kapcsolata
11. Kommunikáció (Az emberi kommunikáció tényezői, funkciói, írásbeli, szóbeli megnyilatkozás)
12. Nyelv és társadalom. A mai magyar nyelvváltozatok, egynyelvű szótárak
13. Hangtörvények
14. Helyesírási alapelvek
15. Szóelemek (Morfémák)
16. A szófajok rendszere
17. Az egyszerű mondat
18. Az összetett mondat
19. A szöveg
20. A retorika alapjai
21. Stílus és jelentés